

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.Čekovni račun: št. 13 800
[začasno še ...]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Maloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste.

Glasiilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Revolucionar zahteva seje.

Vsem članom pokr. odbora SSJ in KDZ. V sled nastalega nesporazumljenju v stranki kakor tudi vsled pisave našega lista „Naprej“, ki je zadnji čas postala taka, da najmanj odgovarja soc. ciljem, kakor tudi delavskim interesom v obč. zahtevam podpisani član načelstva, da tajništvo skliče sejo izvrševalnega odbora v najkrajšem času. Seja je pa tudi zato potrebna, ker je bila še samo ona po strankinem zboru, ki se je vršil 2. in 3. februarja. Mogoče bo tajništvo reklo, da ni denarja za sklicanje seje, potem nastane pa vprašanje, zakaj volimo odbornike, če se ne morejo sestajati, in zakaj plačujemo strankin davek. Ako so za podružnice potrebne mesečne seje, so še tembolj potrebne seje vodstva stranke, da redno preučijo nastali položaj, ne pa da v celi strankini zadevi odločuje tajnik sam na svojo roko, kakor se njemu zdi prav. — Iv. Krušič.

*
Vsi nepravni revolucionarji delajo tako!

Najprej se kažejo prav posebno zveste, da jim začne delavstvo zaupati. Krušič je bil največji gromovnik za pravilnik, za načelo javnosti, za progresivni davek. Pa samo v besedah, v dejanju je bil zelo počasen. Zgodovina progresivnega davka v Trbovljah nam dokazuje, da se za stvar ni posebno zavzemal.

Potem, ko je imel zaupanje, ga je začel počasi zlorabljati. Tako n. pr. je on oče lanske konference na Zid. mostu, ki jo je naš pokr. odbor na njegov predlog osvojil, dasi je že naprej vedel, da je mrtvo-rojeno dete — toda tako je bil predlog sestavljen, da mu stvarno ni bilo mogoče oporekati brez dolgega dokazovanja, da je že pravilnik sam dovolj za združenje poštenjakov. Takega dolgega dokazovanja pa ne moreš riskirati, zlasti ne proti ljudem, ki tega pravilnika zanalašč nočejo poznati. Tako je prišlo do konference, na kateri je imel sicer mariborski general Bahun glavno besedo, pa vendar ni mogel naših delavskih delegatov ugnati v kozji rog. Sodrugi Rinaldo, Thaler in Pastorek so zlasti načelo javnosti tako dobro zagovarjali, da mu niti diplomatski Bahun ni mogel do živoga, dasi je imel za seboj večino (vse svoje in še enega našega delegata, Kocinca). Tako se je tisti diplomatični napad ponesrečil — če bi bil uspel, bi imela naša stranka še vse drugačne težave. kajti teden dni po tisti konferenci [22. aprila 1923] smo se selili iz Ljubljane v Celje. Zaradi zmožnosti našega delavstva je ostal Korunov trik brez uspeha.

Pri sklepu, naj postane naša stranka zadruga, je sodeloval tudi Krušič. Od sklepa pokrajinskega odbora [4. nov. 1923] pa do kongresa [2. in 3. februarja 1924] ki bi naj sklep potrdil, je bilo v „Napreju“ precej debate o tem predmetu, pa Krušič ni niti z besedo omenil, da se je premislil, niti ni — kakor bi bila njegova dolžnost — v „Napreju“ pisal o svojih pomislekih, ampak je popolnoma ne-pričakovano nastopil na kongresu proti sklepu in še pri tem se je skrival za voljo Trboveljčanov.

Potem je šlo za nova pravila „Sloge“ („skupnega doma“). Vsi ki so bili navzoči na seji pokr. odbora 21. aprila, se gotovo spominjajo, da je Krušič napel vse sile, da bi bistvene točke novih pravil ne zmagale, in sicer baš tiste točke, ki garantirajo delavcem, da si bodo v vsakem slučaju ohranili vpliv na zadrugo, da bo ta ostala v njih lastnih rokah in da razni „voditelji“ ne bodo mogli raznašati delavskega imetja, kakor se je to doslej godilo. Te točke je hotel Krušič onemogočiti!

Kakor februarja na kongresu, tako aprila na seji pokr. odbora nam je zelo mnogo časa vzel, ki bi ga bilo mogoče bolj pametno porabiti, če bi Krušič svoje neslane in nemastne, pač pa neodkritosrčne in zahrbtnne debate predložil v — „Napreju“. S to zahrbtnostjo je zmagal na kongresu [pri enakosti glasov je bil predlog pokr. odbora odklonjen in tako imamo gospodarsko organizacijo v „Slogi“ namesto v stranki sami], ni pa mogel zmagati na seji, ko je hotel še „Slogo“ potlačiti v vodo kapitalističnih zadrug — samo en glas je bil z njim.

Tajništvo je napravilo napako, da ni takrat objavilo tistega zapisnika v celoti. Iz zapisnika o kongresu se že precej vidi, a veliko več bi se videlo iz seje 21. aprila! Vse to bi se ne moglo imenovati „nesporazumljenje“!

Če pa premislimo, da delavstvo ni tako izobraženo kakor juristi, in da je treba debate o takih paragrafi, kakor so zadržna pravila, čeprav so zanalašč pisana preprosto, da bi jih delavstvo lahko razumelo, in da vendar v Trbovljah ni bilo še niti enega sestanka, na katerem bi se pravila „Skupnega doma“ razlagala, da bi delavstvo spoznalo, kaj ima v njih; če pri tem pomislimo, da je Krušičev prijatelj Malovrh v Hrastniku nastopil odarito proti „Slogi“ — ali se je potem treba čuditi, da „Sloga“ v teh krajih nikakor ne more napredovati?

Ker pa vseeno napreduje [po zaslugi delavstva iz drugih krajev], se kapitalistično sorodstvo boji. Naravno! Kristian, Cobal, Korun in podobni gospodarsko izvežbani „sodrugi“ znajo hitreje oce-

niti moč naraščajoče „Sloge“ kakor pa preprosti delavci. Zato so se še bolj tesno združili in potom švigašvage Svetka so še Stokovno komisijo dobili v svoje roke. Na Krušiča so imeli že prej velik vpliv, ker premalo čita in misli, pa preveč konferrira in govori z raznimi bogovi. [Tako n. pr. Krušič ni razumel članka „Javna zadruga“ v „Napreju“ 24. nov. 1923 in je naivno vprašal, kdo da je Vinko!] Odkar je bil pa izvoljen za predsednika Unije slov. rudarjev in zdaj še za generala pri GRSJ, pa misli, da je najbolj pametno, če med navadnimi delavci nič več ne kaže svoje človeške zmotljivosti, če nič več ne čita, češ, to je za druge ki še ne vedo itd. Pač pa mu ugaja sedeti med generali in poslušati njih strupene zahrbtnosti, njih sladka laskanja in nad vse hudobni nauk, da bi „Naprejevci“ že še zmagali, če bi ne bili tako neumno poštene, tako pa bodo ostali le mala sekta.

V taki okolici je Krušič pozabil na vse kar je kot preprost vojak učil, še več, pravi da je „Naprej“ postal tak, da najmanj odgovarja socialističnim ciljem. I gotovo! Korunovim ciljem „Naprej“ nikakor ne odgovarja. Kristianovim in Cobalovim še manj, zato pa je vseh delavcem in navadno je bil vseh tudi Krušiču, samo tega ne vemo, ali ga je hvalil zares, ali le zato, da si je pridobil zaupanje delavstva. Še na letošnjem kongresu je govoril:

Zato se mi s takimi voditelji ne bomo nikdar pogajali, da ne bomo vsi korumpirani! Le delavstvo samo bomo organizirali, ne pa razne doktorje in koritarje. Proletariatu moramo pomagati do prepričanja, da mora sam sodelovati in soddločevati, pa ne bomo imeli nikdar nobenih revolucij, ker bo mogoče odstraniti nasprotnika prej, predno bo proletarskim vrstam mogel škodovati.

Zdaj pa se Krušič, ki pred dobrimi 5. meseci tako govoril, pogaja z doktorji in koritarji, kako bi odpravil pravilnik, načelo javnosti, „Naprej“ itd. itd. V „Napreju“ smo mu pred tremi dnevi [15. t. m.] natisnili zrcalo pod naslovom „Z druge plati“, zdaj pa govori o „nesporazumljenju“! Pri diplomatih se človek lahko vsak dan 24 krat preobleče, pri proletarskem načelu javnosti pa to ne gre!

Vodstvo naše stranke proučuje položaj vsak dan skupno z vsemi člani stranke — potom „Napreja“. Če ima Krušič kakšne tajnosti, ki jih hoče povedati le na seji, naj jih obdrži zase ali pa naj jih gre povedat Kristianu. Če ne mara direktno, mu jih lahko sporoči potom dr. Jelenca, ki zastoj gotovo ne hodi v Trbovlje. Sicer bo pa g. predsednik Stokovne komisije tudi rad posredoval. Mi tajnosti ne maramo zvedeti, razen če ima Krušič korajžo povedati jih v „Napreju“. To velja zlasti o tajnostih

UPTON SINCLAIR.

108. nadalj.

France Kremen.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Da je bila velika bitka, o tem ni bilo dvoma, ampak grmenje topov je bilo tako vsestransko, da France ni vedel, dali je bitka pred njim ali za njim. Medtem pa se je nadaljeval transport — vozovi s konji in mulami, motorni vozovi, cela vrsta se je počasi in potrpežljivo vlekla po cesti ne oziraje se na pokanje granat. France se ni ozrl nazaj. Prekleti rdečelasi Irec je vozil za njim! Že je slišal osorni glas: Naprej, naprej, čemu čakaš strahopetec? France je skočil na kolo in ga pognal!

Prišel je na mesto, kjer je nekaj zadelo tovor municije. Po tleh so ležali kosi voza in voznika. Strašen prizor! Toda France je vozil mimo brez občutkov — njegova duša se je koncentrirala na Kolina in „Chatty Terry“.

Privozil je do vasi in zagledal pred seboj kmetsko koč brez strehe. Peklenski smrad mu je znova udaril v nos. Ob cesti je stala stara žena z dvema otrokoma, ki sta se držala starke za krilo in mrla strahu. France je ustavil motocikel in zavpil proti starki: „Chatty Terry?“ Žena ga je gledala, toda odgovorila ni. „Chatty Terry?“ je ponovil, „Chatty Terry? Ali ne razumeš francosko? Chatty Terry?“ Ženska vsekakor ni razumela francosko — molčala je.

Nadaljeval je skozi vas in naletel na vojaškega policista. Kremen je ponovil vprašanje. Policist je razumel angleško in odgovoril: „Chateau Terry je padel.“ France je stal poparjen, ne vedoč, kaj

naj stori. Policist mu je tudi to povedal, da je glavni stan prestavljen v to vas, nabaja se v gradu. Mož je rekel „chateau“ [grad] in France ni razumel te angleščine. Pustil je policista za seboj in vozil dalje, dokler ni prišel do sivega poslopja z velikimi železnimi vrati in vrtom. Zunaj je stala straža. France je vedel, da je prišel na cilj in njegov irski sovražnik je bil premagan.

Njegova izkaznica je bila v francoščini in angleščini. Stražnik jo je prečital in mahnil z roko naj gre v grad. Pri notranjem vhodu je France zopet pokazal izkaznico. Francoski častnik, ki je bil na mostovžu, ga je zagledal oddalec in veselo vzkliknil: „Kolesar? Mon Dieu!“ Pograbil je malega strojnika in ga skoraj vlekel v sobo, v kateri je sedel drugi častnik za veliko mizo z razgrujenim zemljevidom pred seboj.

„Un courier américain!“ [Ameriški sel!]
„Kaj, samo eden?“ je vprašaje odgovoril častnik za mizo angleški.

„Pet jih še pride,“ je hitro odgovoril France ponosno. Sovražil je Kolina kakor vruga, kljub temu ni maral, da bi Francozi vedeli, da je poveljnik kolesarske četice zaostal na potu. „Cesta je vsa razkopana“, je pojasnjeval častniku, „polna navlake, ljudi, vozov, jaz sem vozil hitro — —“

„Poglej!“ mu je naglo presekala besedo častnik ne baš tako vpludno, kakor bi pričakoval od Francoza, „v tej zalepki so zemljevidi, ki smo jih naredili iz letalskih fotografij, razumeš? To je za topničarje —“

V tistem hipu je zunaj zagrmelo, šipe v oknu so se zdrobile in oster prah je udaril Francetu v obraz.

„Voila!“ [Strela!] je zarentačil oficir. „Sovražnik se bliža! Naše žice so pretrgane! Pošljemo kurirje, a mogoče ne pridejo! Več kurirjev je treba poslati! Kaj praviš? Razumeš?“

„Razumem,“ ovrne France.
„Stvar je strašno nujna. Cela bitka, vojna zavisi od tega! Razumeš?“

„Razumem.“
„Bravo junak! Hraber fant. mon garcon!“ [moj dečko.]

France se je obotavljal nekaj hipov. Sicer je rekel, da razume, toda vsega ni razumel. Častnik pa ni hotel čakati.

„Znaš francosko?“
France odkima.

„Potrebno je, da se naučiš. Reci: Botteree Normb Cott. Poskusi, če te veseli: Botteree Normb Cott.“
France se je muzal kakor šolski učenec in poskusil. Častnik mu je velel, da naj ponavlja besede in glasove, da ne pozabi. To je vse, kar je za zdaj treba znati. Vsak Francoz bo vedel, kaj hoče. Voziti mora po glavni cesti do razpotja in tam naj udari na desno. Ko pride do gozda, se naj obrne na levo in kogar sreča, naj vpraša: „Botteree Normb Cott.“

„Ali imaš kakšno orožje?“ je končno vprašal častnik. France je zopet odkimal, nakar je častnik pritisnil na gumb in naglo nekaj rekel prišedšemu vojaku, ki se je kmalu vrnil z avtomatičnim revolverjem in pasom. Kremen se je opasal z mešanim občutkom groze in ponosa. Častnik je nadaljeval: „Povej možem pri bateriji, da pridejo Američani kmalu na pomoč. Saj jih najdeš, kaj ne, moj pogumni Američan?“
[Dalje prih.]

proti našemu tajniku, ki določuje baje „o celi strankini zadevi sam na svojo roko, kakor se njemu zdi prav.“ Naš tajnik ne mara biti luč, da bi o njem govorili, da je pod lučjo največja tema, ampak zahteva, da vsi Krušiči tudi o tajnikovih nepakah javno razpravljajo, ali pa vsaj vpričo njega, ne pa da bi v tajnih sestankih o njem govorili! Kar v „Napreju“ povejte, kaj vam ni prav, pa boste tudi v „Napreju“ dobili odgovor — ali ni to najboljša seja? Pa še to dobro stran ima, da je najcenejša in vsi člani imajo brez posebnih stroškov pristop nanjo. Seja bo gotovo morala biti, da bi je bilo baš zdajle treba, da bi ves dan zgubili z mlatenjem prazne slame o Krušičevi revoluciji, to se nam nikakor ne zdi potrebno. Seja so drage in tudi čas lahko bolj pametno porabimo. Tisti člani pa, ki mislijo, da je seja takoj potrebna, naj se priglase, zraven naj pa povedo, odkod naj vzame stranka denar za drugo seja, ki bo morala biti zaradi stvarnih in neodložljivih zadev, ki so v zvezi s „Slogom“, s kongresom, s polletno bilanco itd. O teh in takih stvareh bo treba skeptični o Krušičevih željah po enotni fronti s Kristanom, o gaženju pravilnika, o odpravi načela javnosti, o spremembi „Naprejeve“ pisave itd. — o teh in takih zadevah se pa na seji pokr, odbora ne bo govorilo! Pa ne zato, ker je tajnik na svojo roko tako odločil, ampak zato, ker pokr odbor nima pravice izpreminjati kongresove sklepe.

Pač pa bi se na seji lahko sklepalo o tem, če je prav, da kak član načelstva sklepa na svojo roko kompromise z nasprotniki stranke, da skuša take kompromise potem tajnih sej uveljaviti v obliki resolucije, ki jo potem razpošilja „vsem organizacijam“, tudi tistim, ki jih ni, in da ima potem še predzrnost na takle način zahtevati sejo in nortčevali se iz strankinih financ. Toda mi nismo kristanovsko konsumno društvo, da bi hotelo izključevati izvoljene člane. Kongres bo sodil. Kdor ima pa kakšno posebno sodbo, naj jo priobči v „Napreju“, samo da težko kdo imel boljše nego s. Mrzelj iz iz Trbovelj, ki je napisal:

Sodrug! Na pomoč, da voditeljem zakone v glavo vbijemo, za katere so sami glasovali! Na delo! Vsaka zamujena ura je zlo za proletariat!

Razno.

»Uradni list« št. 64. z dne 14. tm. priobčuje med drugim uredbo osrednje vlade za ustanovitev Pasteurjevega zavoda v Celju za ljubljansko, mariborsko in sosedne oblasti. Ta zavod bi služil za pobijanje stekline med ugriznjenimi ljudmi in živalmi. Zdravljenje bo brezplačno.

Glavna skupščina Udruženja jugoslovanskih novinarjev se bo vršila 8. in 9. sept. tl. na Sušaku.

Caillaux in komunistični vodja Malvy sta bila amnestirana. Caillaux, velik pacifist, je znan po slovitim procesu, pri katerem ga je Poincaré-Clemenceaujeva klika obsodila na izgon, češ, da je s svojim pacifizmom izdajal francosko Nemčiji. Njegovo ime je znano tudi po atentatu, ki ga je izvršila njegova žena 1913. l. proti najhujšemu njegovemu sovražniku Calmette-u, glavnemu uredniku pariškega „Figara“.

Med Macdonaldom in italijanskim poslanikom della Torretta je bila podpisana pogodba, s katero odstopa Angleška Italiji afriško deželo Jubo.

V Ukrajini je zadivjala malarija. V maju in juniju je zbolelo pol milijona ljudi.

Hindujci in Mohamedanci, ki so si gorki radi spopada v Delhiju, o čemer smo že poročali, so se znova spopadli, to pa zato, ker so Mohamedanci Hindujcem prepredili sprevod s — sveto kravo. Policija je morala s tanki razpršiti prepejajoče se nasprotnike. In to zavoljo ene — krave...

Mehika je priznala Rusijo. — Jugoslavija pa doslej samo Mussolinija.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

JUŽNI ŽELEZNIČARJI SO PREVEDENI!

Ko je država prevzela južno železnico, so vsi listi objavljali poročila, da bo sedaj mizerje konec. Obljubljali so nam, da dobimo pragmatiko in druge ugodnosti od istega dne dalje kakor državni železničarji. Ker pa je našim gospodom pri zelenih mizah objubiti in izvršiti preveč, smo bili zopet enkrat opeharjeni. Ne vem, ali so pri prevedbi osobja sodelovali ljudje, kateri nimajo pojma o železniški službi, ali pa so, kakor trdijo nekateri, prevedli u-sluzbence po njih političnem prepričanju. Tako so prevedli skladiščne sluge v služitelje. Tukaj se je zgodila tem trpinom v nebo vpijoča krivica. Kdor je poznal službo teh ljudi je moral vedeti, da nadomestuje skladiščni sluga skladiščnika ob njegovi bolezni ali dopustu, ima pa tudi samostojne službené prostore ali skladišča, kjer mora opravljati tudi uradniško službo. Gospod dr. Fatur, nekdanji komercialni kontrolor, bi bil gospodom pri zeleni mizi to lahko razložil, če ima o službi sploh kaj pojma. Druga takšna skupina so svetilničarji. Ti so bili prejšnje čase zmerom prideljeni prometnemu osobju z istimi pravicami kakor kretniki, premikači in sprevodniki tovornih vlakov. Sedaj za to ubogo paro ni dosti, da zna svetilke čistiti, temveč bodo od nje odslej zahtevali, da bo sestojala kolikor mogoče iz izučenihi kleparjev, ki naj izvrši vsa popravila v domači postaji, ker to veliko manj stane. Navzlic temu so jo pa uvrstili med služitelje in zraven še v administrativno službo, s čimer so jo pri osnov-

nih in položajnih plačah oškodovali za 20%. Gospodje, ali se res niste zavedali, kakšno krivico ste storili s tem obema imenovanima kategorijama? Kakor ste prevedli kretnike in druge v II. razred zvanličnikov, katerim nismo nevoščljivi, temveč jim to po vsej pravici pritiče, tako tudi odločno zahtevamo, da tudi nas prevedete v isto kategorijo, v katero spadamo po kvalifikaciji dela, to je v kategorijo zvanličnikov v prometni službi. Dobili smo predujem za tri mesece, kaj pa je s predujmom od 1. oktobra do aprila? Ali pojde mogoče tudi ta denar v žepe kakšnih političnih porodic? Kakšno odškodnino bodo pa tisti dobili, ki so bili v službi od 1. oktobra pa do decembra in so jih potem upokojili? In kako je s tistimi, ki so bili upokojeni v marcu in maju? Gospodje, ali niso tudi ti opravljali službe v isti meri kakor drugi, zakaj ne izplačate tudi njim za tiste mesece, ko je stopil v veljavo zakon o predujmih? Ali hočete to ubogo paro tudi tukaj ogoljufati? Gospodje, bodite prepričani, da si bomo znali pomagati, ker če mora držati vsak čevljarski ali krojaški mojster svojo besedo napram svojim pomočnikom, vas bomo tudi mi navadili, da ne boste svojih besed in okrožnic obračali, kakor se bo vam ljubilo. Tukaj je dana tudi g. dr. Žerjavu, upravnemu svetniku bivše južne železnice možnost, da popravi krivice, ki so se zgodile. Dr. Žerjav, na delo, vi prijatelj železničarjev! Vi železničarji pa imejte v spominu Marksove besede o združenju, združite se strokovno in politično v socialistični organizaciji, razširjajte in čitajte list „Naprej“, da boste vsak čas poučeni o svojih zadevah, da bo konec teh krivic! Na delo tudi vi, sodrug železničarji! — Rc.

Iz stranke.

Trbovlje. Krajevna pol. org. SSJ v Trbovljah sklicuje za v petek dne 25. julija t. l. ob 16 [ob 4. popoldne] v Delavskemu domu članski sestanek; dolžnost vseh članov je, da se za sigurno in točno udeleže. — Predsednik.

Mežica. Izredni občni zbor SSJ v Mežici sklicujem za dne 27. t. m. z dnevnim redom; volitev novega predsednika. Torej je dolžnost vseh članov da se zbora polnoštevilno udeleže, ker ena oseba ne sme ovirati razvoj stranke, kakor se pri nas dogaja, namreč, da se govori: dokler bo Repas predsednik, ne plačam — torej nezaupnica —. Stvar je čisto lahko urejena, izvolite si drugega in zadeva je rešena, in vam to mesto radevolje odstopam. Torej brez zamere, saj se še vidimo. —

Franc Repas t. č. predsednik.

Dopisi.

Izjava. Sodrug Emanuel Janežič je bil tako zvišeno duševno navdahnjen, da je v svojem separatističnem nastopu kot odkrit sovražnik delavske organizacije SDU nastopil tudi proti meni z obrekovanjem, da sem pijanec. To je Janežič storil v svoji mrznji do delavcev, tistih, ki jih mrzi radi tega, ker ne trobijo v rog tistega političnega „veljaka“, za katerega se on z vso vnemo zavzema. Jaz bi tega junaka ne omenjal v javnosti, če bi svoje pavšalno sumničenje pijanstva izrekel v kakem prostoru, kjer se shajajo samo ljudje Janežičevega kalibra, storim to le, ker me je kot funkcionarja napadal na seji Krajev. med. odbora, da obelodanim intelektualnost pristnih Korenovcev. Kar se pa mene in mojega pijančenja tiče, izjavljam, da sicer še nisem član abstinentov ali šnopsar pa nisem, vina ne pijem skoraj nikoli, jabolčnika pa mnogo manj kakor Janežičevi sodrug v Gaberjih. — Franc Jelen, Celje.

Zagorje ob Savi. Neki gostilničar Ivan Borišek je našel srečo v Zagorju. Ko jo je našel, se je pa začel šopiriti kakor jež pri lisici. Začel je vse tiste, ki so mu srečo skupaj spravili oz. posestvo, od hiše preganjati, še celo materi svoje žene grozi, da jo bo na cesto vrgel, čeravno ima z nedoletnimi otroci do smrti prosto stanovanje. Dve mladoletni dekletki je spodil služiti. Vprašamo varuha, ki bi moral kolikor toliko skrbeti za otroke, kako izvršuje svojo varuško dolžnost. Spomniti bi bilo treba Boriška, kaj je prinesel pred tremi leti v Zagorje na posestvo, ki je vredno nad 2.000.000 K. Nič drugega ne kakor kuferček in harmonike! Tudi neki najeti mesar se prav šopiri in zaničuje otroke. Opozorjamo Boriška, če bo še nadešje tako postopal proti materi in otrokom, da bomo prisiljeni v javnosti še bolj natančno razjasniti in opisati še kaj, čeprav misli, da bogastvo ne propade.

Vsevedež.

Litija. „Jutro“ št. 164. je priobčilo dopis iz Litije, ki prikazuje razloček med napredajstvom in orjunaškim farizejstvom. Iz tega dopisa lahko konstatiramo napredno kulturo. Vprašam tistega orjunaša dopisnika, koliko pravih domačinov ima litijski trg, naj jih imenoma navede. Mogoče člankar sam ni domačin, drugače bi mu gotovo ne šli „Steier“-fanti na mar, ki so Orjuni zelo všeč. Najbrž se je člankar sam pritepel v Litijo in ima morda sam kakšne delikte na sebi, kakor nas domačine sodi in se skrivá za birokratično-orjunaško gneздо. Nas to orjunaško napihovanje sploh ne razburja. Da si pa prihranite žolčno prelitje, vam svetujemo, da se vi strnete v vrste backov, kakor nam priporočate, da bo vaša sila večja. Mi pa ne maramo srebati ne iz birokratičnega še manj pa iz orjunaškega korita

rujno vince. Kakor vas poznamo, pa se vinskega kalibra ne odpo veste, čeravno bi bil gad v kaliber namočen, zato po cele noči kalibrate in kvartate za kalibre vina. Resnica je, da se klatijo po Litiji organizirani volkovi in tigri, ti pa niso samo v Litiji, temveč po vsej Sloveniji in ti po še slabšem zgledu morijo ljudi kakor volkovi in tigri. Čeravno smo backi, imamo pa še toliko poguma, da vas še s polnim imenom objavimo, če ravno hočete. Svetujemo vam, da malo pomirujete, ker zaželjenih orjunaških uspehov le ne boste dosegli. — Ovčji pastir.

Album delodajalcev.

Nekoč je neki bivši delavski „voditelj“ danes pa dobro situiran ravnatelj, za katerega osebno velja že zmaga socializma, trdil, da je Ljubljana uradniško mesto, da delavcev v Ljubljani pravzaprav ni. Če pa delavcev ni, odkod torej toliko podjetij in tovarn v Ljubljani?

V tistih podjetjih pa ni vse tako lepo znotraj, kakor lepo včasih izgledajo na zunaj. Za to bomo večkrat prinesli slike iz bogatega albuma ljubljanskih delodajalcev.

Da ne bomo daleč iskali, začnemo takoj pri delavskem delodajalcu, v tem slučaju pri najvišjem forumu onih strokovnih organizacij, ki se proti vsaki delodajalski krivičnosti borijo in ta forum je Strokovna komisija.

Strokovna komisija je svojčas najela žensko pisarniško moč R. z mesečno plačo, ki se je izplačevala vedno po pretoku meseca. Po pretoku približno 7. mesecev pa je R. odpovedala službo. Pri izstopu na koncu meseca ji pa „odgovorni“ urednik „Delavca“ ni hotel izplačati plače za zadnji mesec, češ, da je že dobila svojo plačo za ta mesec izplačano. S tem seveda R. ni bila zadovoljna in je dokazovala, da ji redna mesečna plača manjka. Zahtevala je tozadevno ugotovitev v knjigi izdatkov in res je bila ena mesečna plača manj, kakor število odsluženih mesecev. Tu pa si je odgovorni urednik [18 letni mladenič] hitro pomagal iz zagate, češ, da prvi mesec se šteje kot brezplačna praksa. Pri vstopu pa tozadevno ni bilo nič dogovorjeno. Šele, ko je R. že izstopila in se na vse načine trudila svojo boro plačo reklamirati, je s plačo sam predsednik Strokovne komisije primahal na dom k R. in ji jo izročil češ, da je bila to le pomota. Seveda tik pred kongresom imajo pri Strokovni komisiji opraviti s samimi pomotami, ki jih je treba spravili iz sveta. „Socialist“ mora izginiti iz prostorov Strokovne komisije, laži v „Delavcu“ morajo izostati in spremeniti se njegova pisava, tudi tajnik strokovne organizacije kovinarjev zapusti mesto odgovornega urednika „Socialista“, ki ga prevzame član izrazito meščanskega pevskega društva Krakovo Trnovo.

Tudi opoziciji se hitro sem ter tja naredi kak poklon, to vse spada h predkongresni taktiki in predpripravam, ki so „podrobno delo“ za kongres poleg onih velikih ofenziv „strokovnega“ in „zadružnega“ dne. Popolnoma na Kristanovski način, ki je znal n. pr. spretno iz opozicionalca Svetka pred zadnjim občnim zborom Kons. društva narediti svojega zvestega zaveznika. Ali se je v Konsumnem društvu za Svetkovega revolucionarnega sodelovanja tudi že kaj spremenilo, to bi mogli najbolje ugotoviti člani konsumne prodajalne v Vodmatu. ki so Svetka kot delegata odposlali na občni zbor baš v trdnem prepričanju, da bo starega kristanovskega režima v Kons. društvu vendar enkrat konec in da bo France vestno deloval za spremembo. France pa deluje in sicer ob 3/9 uri lepo počasi gor k centrali, ob 3/11 uri pa že pri steklenici piva v tamkajšnji prodajalni v Šiški. Ali pa članom tudi tako gre? Najbrž je mož truden od opozicionalnega dela, Brigajo ga zdaj na članskih zborovanjih od strani članstva zahtevane spremembe pri vodstvu Konsumnega društva! Tudi na predstojećem strokovnem kongresu je treba veliko veliko pri Strokovni komisiji preurediti. To bo mogoče pa le takrat, če se ne bodo opozicionalni glasovi ustrašili Svetkova demogije, če se ne bodo delegati pustili z njegovimi frazami pitati in slepiti in če ne bodo imeli „zaštitih“ oči. Grehov je bilo več kot dovolj. „Socialist“ je bil urejevan s sodelovanjem Strokovne komisije in v tamkajšnjih prostorih, ko je bil ob istem času za pisavo tedenskega pregleda v „Delavcu“ najet frakarski alkoholik Pogačnik, ki je svojčas v „Kresu“ pisaril o abstinenca, najbrž v nadi, da mora v XX. stoletju delavec še vedno vse požreti, kar mu kak tkzv. „boljši“ človek za denar napiše. Pisava „Delavca“ je bila pristranska in lažnjiva (slučaj vaše kraj, org. v Ljubljani). Strokovna komisija se je eksponirala za Korunovo SSJ (slučaj letakov in plakatov za prvi šhod s. Sassenbacha) itd. Tudi z „odgovornim“ urednikom „Delavca“, ki kot mlad faliran študent delavce ignorira in prezira, o UDR pa trdi, da jih je treba, da se fantje navadijo vojaškega povelja in se jim s tem olajša vojaška služba, je najvišja potreba, da se enkrat tudi napravi temeljit red.

Strokovničar.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

18 VII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 1200